

Αγ. Νεοφύτου του Εγκλείστου: Εγκώμιο στον άγ. Μάμαντα (1ο Μέρος)

/ [Πεμπτούσια· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Εγκώμιο στον Άγιο του Χριστού Μεγαλομάρτυρα Μάμαντα

(Αγίου Νεοφύτου του Εγκλείστου)

Μάμας ο μεγάλος και ξακουστός, η καλλονή των μαρτύρων του Χριστού, ο θερμός προστάτης των τραυματιών, ο ιατρός των φοβερών πόνων και θείος θεραπευτής, αυτός που ξηραίνει τις πληγές και εύκολα εξαφανίζει τη δυσωδία τους, καθαρίζει τη σαπίλα των δαιμονικών τραυμάτων, που αληθινά έχει αποθήκη θείων φαρμάκων και θεραπεύει δωρεάν όσους με πίστη έρχονται σ' αυτόν τον ιερό ναό.

Αυτός που δεν υπολόγισε τις φοβερές απειλές των ασεβών τυράννων, που θεώρησε με την άνωθεν βοήθεια τα βασανιστήρια ως βέλη νηπίων. Πήρε από τον προπάτορα Αδάμ το χάρισμα, που είχε από τον Θεό πριν από την παράβαση, να έχει εξουσία στα άγρια ζώα σαν να ήταν ήμερα. Τα άρμεγε σαν υπάκουα πρόβατα και τυροκομούσε για τη δική του και μερικών φτωχών τη διατροφή. Δεν θυσίασε όπως ο Άβελ τα καλύτερα πρόβατα, αλλά πρόσφερε τον εαυτό του στον Θεό με την μαρτυρία και τα διάφορα βασανιστήρια. Αυτός μας συγκέντρωσε όλους να δοξολογήσουμε τον Θεό, γιατί αυτή την ημέρα αφού άφησε την πρόσκαιρη ζωή, μεταφέρθηκε στην αιώνια και σε τόπο φωτεινό. Γι' αυτό και εμείς οφείλουμε να τιμήσουμε σήμερα την ετήσια και μακαρία μνήμη του.

Επίγεια πατρίδα του ήταν η Παφλαγονία, άνκαι σήμερα χαίρεται στην ουράνια. Γονείς του ήσαν ο Θεόδοτος και η Ρουφίνα. Ήσαν ευσεβείς και σπουδαίοι, καταγόμενοι από γονείς, που είχαν το αξίωμα του πατρικίου. Γεμάτοι από θείο έρωτα προς την πίστη του Χριστού και φανερώνοντας την ευσέβειά τους, κατηγορούνται στον τοπικό διοικητή της πόλεως Γάγγρας, Αλέξανδρο, που πήρε την εντολή από τους άρχοντες να τιμωρεί τους χριστιανούς που δεν πείθονταν να σεβαστούν τους θεούς. Αφού ο Θεόδοτος οδηγήθηκε μπροστά στον Αλέξανδρο, αυτός τον πίεζε να θυσιάσει στα είδωλα. Ο Θεόδοτος όμως θεωρούσε ότι όσα του έλεγε ήσαν ανοησίες. Επειδή δε δεν μπορούσε να κατηγορεί ή να καταδικάζει χωρίς βασιλική διαταγή τα παιδιά των πατρικίων, τον στέλλει στον Φάυστο, διοικητή της Καισάρειας της επαρχίας της Καππαδοκίας. Τον ακολουθούσε και η Ρουφίνα που κυοφορούσε τον μάρτυρα του Χριστού Μάμαντα.

Ο άγριος, σαν θηρίο, Φάυστος έκλεισε στη φυλακή τον Θεόδοτο μαζί με τη σύζυγό του. Ο πιστός Θεόδοτος γνωρίζοντας την αδυναμία του και τη σκληρότητα του τυράννου, καταφεύγει στο Δημιουργό της Κτίσεως. Και αφού πολύ τον παρακάλεσε με πολλά δάκρυα «παρέδωσε το πνεύμα»· φοβόταν μήπως κάνει κάτι ανάξιο της πίστεώς του λόγω της αγριότητας του τυράννου, γι' αυτό έκρινε καλύτερο να πεθάνει με την πίστη στον Χριστό παρά να του συμβεί κάτι ανάξιο για τους χριστιανούς.

Τότε την μακαρία Ρουφίνα έζωσαν διπλοί ή μάλλον τριπλοί πόνοι: η αγριότητα του

τυράννου, ο θάνατος του συζύγου και η γέννηση του παιδιού. Αφού γέννησε τον ξακουστό μάρτυρα του Χριστού Μάμαντα, τον τοποθέτησε δίπλα στο πατρικό λείψανο, και αφού προσευχήθηκε προς τον Κύριο τα ίδια με το σύζυγό της παρέδωσε τη ψυχή της.

Βρισκόταν το βρέφος ανάμεσα στα λείψανα δύο νεκρών, χωρίς καμιά ανθρώπινη βοήθεια. Γι' αυτό και η φροντίδα αυτού και των λειψάνων έρχεται από τον ουρανό. Ένας άγγελος με την εμφάνισή του παρακινεί κάποια γυναίκα που λεγόταν Αμμία-Ματρώννα να πάει γρήγορα στον ηγεμόνα και να ζητήσει τα σώματα των μαρτύρων, που βρίσκονταν στη φυλακή, να τα κηδέψει με τιμές, να πάρει το βρέφος και να το αναθρέψει σαν μητέρα. Όλα αυτά αφού τα έκανε με προθυμία η Ματρώννα χαιρόταν για την εύρεση του παιδιού και την ανατροφή επειδή ήταν όμορφο στην όψη και για τον πρώτο του λόγο. «Μάμμα», ήταν ο πρώτος λόγος που είπε, που στα ελληνικά σημαίνει «μάννα», γι' αυτό ονομάσθηκε Μάμας από τον πρώτο λόγο του.

Όταν έφθασε στην παιδική ηλικία, η Αμμία φρόντισε να μάθει γράμματα. Η πρόοδος στη μάθηση ήταν μεγαλύτερη απ' ό,τι η ηλικία του. Γνώρισε δε και το περιεχόμενο της χριστιανικής ευσέβειας, από το οποίο δίδασκε με θάρρος στους συνομήλικούς του την πίστη στον Χριστό. Γι' αυτό αφού κατηγορήθηκε στον Δημόκριτο, κάποιο σκληρότατο ηγεμόνα, μεταφέρθηκε μπροστά στο φοβερό του δικαστήριο. Αυτός στην αρχή προσπαθούσε με ήπιο τρόπο, επειδή ήταν μικρό παιδί, να τον πείσει να θυσιάσει στα είδωλα, ο άγιος όμως όχι σαν μικρό παιδί, αλλά έχοντας το φρόνημα του Χριστού, ομολογούσε με ανδρεία ότι είναι χριστιανός.

Τότε ο Δημόκριτος αφού πολύ εξοργίσθηκε εξ' αιτίας της μεγάλης αντιστάσεως του παιδιού τον στέλλει σιδηροδέσμιο στον βασιλιά Αυριλιανό. Αφού παρουσιάσθηκε μπροστά του το άγιο παιδί, έδειξε μεγάλο θάρρος και δέχθηκε απ' αυτόν βασανιστήρια όπως ραβδισμούς, φοβερές κακώσεις, λιθοβολισμούς, κάψιμο με λαμπάδες και άλλα δεινά αντάξια της οργής του. Μετά διέταξε να κρεμάσουν στον τράχηλο του μάρτυρα βαριά μολυβένια σφαίρα και να τον ρίξουν στο βυθό της θάλασσας. Όταν έγινε αυτό και οδηγείτο ο μάρτυρας στη θάλασσα άγγελος Κυρίου «που σκεπάζει όσους τον φοβούνται και τους σώζει», σκέπασε και έσωσε τον άγιο Μάμαντα.

Όταν λοιπόν γλύτωσε από το βυθό της θάλασσας και τα χέρια των δημίων, μεταφέρεται στο όρος της Καισάρειας και με εντολή του Θεού, του δίνεται ράβδος και ευαγγέλιο. Γίνεται τότε βοσκός άγριων ζώων, αρμέγει τα θηλυκά και φτιάχνει τυρί. Αυτό το παράδοξο θαύμα θεωρήθηκε από τους άπιστους μαγεία, γι' αυτό συκοφαντείται, σαν μάγος των άγριων ζώων, στον Αλέξανδρο τον ηγεμόνα της

Καισάρειας της Καππαδοκίας. Αυτός χωρίς καθυστέρηση διατάσσει δημίους να μεταφέρουν τον άγιο από το όρος. Ο άγιος παίρνοντας θάρρος με τη βοήθεια του Αγίου Πνεύματος, όταν επρόκειτο με γενναιότητα να κατέβη από το όρος, προσκάλεσε ένα από τα λιοντάρια και του είπε: «Όταν με δεις να παλεύω με τα θηρία στο στάδιο μετά τη διαταγή του ηγεμόνα, αμέσως να κατέβεις και εσύ εκεί και αφού κατασπαράξεις πολλά παιδιά των απίστων, που βλασφημούν τον Κύριο πάλιν να ξαναγυρίσεις στο όρος αυτό».

Αυτά είπε στο λιοντάρι. Έφθασαν τότε σ' αυτόν οι απεσταλμένοι δήμιοι. Τον ρώτησαν για τον Μάμαντα, επειδή δεν τον ήξεραν. Τους παρακαλεί να κατέβουν από τα άλογα και να φάνε μαζί του υποσχόμενος ότι θα τους τον υποδείξει. Αφού τους φιλοξένησε προσφέροντάς τους τυρί και λίγο ψωμί, τους λέει: «Εγώ είμαι ο Μάμας που ζητάτε». Ευλαβήθηκαν οι άνδρες την αρετή του, έγιναν πιο ήμεροι, όταν δε είδαν τη συγκέντρωση των άγριων ζώων την ώρα του αρμέγματος, φοβήθηκαν και σεβάσθηκαν τον άγιο. Αυτός τους προτρέπει να έχουν θάρρος και τους λέει: «Πηγαίνετε και θα σας προφθάσω αφού τελειώσω την εργασία μου».

Αδυνατώντας να δυσπιστήσουν σ' ένα τέτοιο άνδρα, έφυγαν. Αυτός αφού άρμεξε και τυροκόμησε, τρέχοντας πρόφθασε τους ιππείς στην είσοδο της πόλεως, που τον περίμεναν και μαζί τους εμφανίστηκε στον ηγεμόνα Αλέξανδρο, ο οποίος ζητούσε να μάθει με ποιες μαγείες εξουσιάζει τα άγρια ζώα.